

J. Pakuła, Prosto z wokandy - wyrok NSA z 7 VI 2022 r. [w:] Pomoc materialna dla studentów - blog, wpis 21 czerwca 2022 r.
online: <http://pomocmaterialna.pl/blog/prosto-z-wokandy---nsa-7-vi-2022>,
dostęp: 19 września 2024 r.

Prosto z wokandy – wyrok NSA z 7 VI 2022 r.

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 7 czerwca 2022 r., sygn. akt III OSK 5175/21 zajął się problematyką wykładni art. 93 PSWiN (tzw. 6 lat).

Jacek Pakuła 21 czerwca 2022

Od samego początku wejścia w życie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w zakresie pomocy materialnej dla studentów wykładnia przepisu art. 93, a zwłaszcza stanowisko prezentowane przez urzędników ministerialnych, musiały budzić wątpliwości. Pierwsze wyroki WSA w Szczecinie z dnia 10 czerwca 2020 r., sygn. **II SA/Sz 222/20** i Gorzowie Wielkopolskim z dnia 18 czerwca 2020 r., sygn. **II SA/Go 155/20**, potwierdziły, że czasookres tzw. 6 lat nie może być łączony ze statusem studenta, ale z pobieraniem pomocy materialnej. Oczywista oczywistość.

Prawidłowa wykładnia art. 93 PSWiN musi obejmować odpowiedź również na inne pytania: II i III stopnia, m.in. czy należy uwzględnić świadczenia przyznane pod rządami poprzedniej ustawy, jak rozumieć pojęcie roku, itd. Wątpliwości zresztą podobne zaprezentował NSA w wyroku z dnia 16 lutego 2021 r., sygn. **III OSK 3219/21**, uchylając jeden z wyroków WSA i przekazując sprawę do ponownego rozpoznania. Wtedy wydawało się, że uczelnia, która wniosła skargę kasacyjną od wyroku WSA, odniosła sukces, gdy faktycznie wskazania zawarte w wyroku NSA stanowiły kolejne łamigłówki. W tamtym czasie zapadły m.in. wyroki WSA w Poznaniu z dnia 17 lutego 2021 r., sygn. **II SA/Po 773/20**, oraz WSA w Warszawie z dnia 10 marca 2021 r., sygn. **II SA/Wa 2166/20**, zgodnie z którymi okres 6 lat należało liczyć od dnia wejścia w życie przepisów PSWiN w zakresie pomocy materialnej. Skutkiem takiej linii orzeczniczej byłoby zaś przyjęcie, że pierwsze decyzje negatywne z powołaniem się na art. 93 PSWiN można byłoby wydać w październiku 2025 r.

Warto więc zapoznać się z uzasadnieniem [wyroku NSA z dnia 7 czerwca 2022 r.](#), bowiem odnosi się on do ww. wyroku WSA w Warszawie, ale i odpowiada na kilka pytań. Ale po kolei. Skargę kasacyjną wywiódł Rektor, który zarzucił wyrokowi WSA, błędne przyjęcie, że okres 6 lat odnosi się do otrzymywania świadczeń, gdy chodzi o posiadanie statusu studenta, za czym przemawia wykładnia językowa, wykładnia systemowa, wykładnia celowościowa, wykładnia funkcjonalna, wykładnia autentyczna, wykładnia prakseologiczna, wykładnia historyczna. Rektor zarzucił również WSA pominięcie dotychczasowego orzecznictwa wypracowanego na kanwie art.184 ust. 5 PSW. Nie zgodził się również ze stanowiskiem WSA, zgodnie z którym okresy pobierania świadczeń sprzed daty wejścia w życie ustawy nie są wliczane do okresu 6 lat. W ocenie Rektora, WSA nie wyjaśnił również, czy studia I stopnia, II stopnia i jednolite magisterskie należy traktować osobno.

Zachęcając do lektury uzasadnienia wyroku NSA z dnia 7 czerwca 2022 r. wypada wskazać, że NSA prawidłowo uznał, iż okres 6 lat należy odnosić do pobierania, a nie studiowania. Przytoczył m.in. uzasadnienie rządowego projektu ustawy PSWiN, z którego wynika wprost, że chodzi o pobieranie nie dłużej niż przez 6 lat. NSA uznał za chybione zarzuty Rektora w zakresie odwołania do wykładni nie tylko językowej, ale pozostałych. Tutaj zresztą zaskoczenia nie ma.

Interesujące są jednak wywody NSA w zakresie zarzutu Rektora, który zresztą Sąd uznał za zasadny, aczkolwiek w realiach zaskarżonej sprawy nie miały znaczenia, bo decyzje organów stypendialnych musiały być wyeliminowane z powodu błędnego przyjęcia, że chodzi o studiowanie, a nie pobieranie. Mianowicie, w ocenie NSA, świadczenia przyznane na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym należy uwzględnić; nieuprawnione jest bowiem liczenie okresu 6 lat na nowo na podstawie nowej ustawy.

Pamiętając obrady w ramach VIII Ogólnopolskiej Konferencji Naukowo-Szkoleniowej pt. Pomoc materialna dla studentów i doktorantów w marcu 2019 r., podczas których prezentowałem stanowisko, że chodzi o pobieranie świadczeń, ale należy

uwzględnić również te przyznane wcześniej, cieszy fakt, że Naczelny Sąd Administracyjny porządkuje chaos związany z wykładnią art. 93 PSWiN.